

Najboljše črtice
literarnega natečaja Nedelje 2020

I Z B R A N A B E S E D A

Stefan Reichmann **Pogled v Želuče** 2020

Fotografije

Stefan
in Hanzi
Reichmann

A N N A O G R I S

Misijon

Hanzi Reichmann
Sprehod z »žvahto« 1987

Življenje je kruto, hrepenim po prostem času. Vsak dan se zbujam pred omračitvijo. Vlečem svoje izmučeno telo s postelje. Opažam, da vsaka kost skoči na svoj prostor. Zaseka me v vratu. Vrat me peče, spomnim se včerajšnjega strmenja v to hudičevo ogledalo, ogledalo smrti današnje družbe, ogledalo, ki krade čas življenja, čas veselja, čas sprostitve. Vrat me peče kot vroč pesek gole bose noge apostolov, ki so se sprehajali po dolgi misijonski poti. Povsod so imeli žulje, iz katerih je drla voda. Vsak dvig noge zaboli. Av!

Kaj me bode v boso stopalo? Stopila sem na uhan, ki je ležal ob postelji. Dvignem nogo. Uhan je zlat in okrašen z diamanti. Spomnim se bivšega, ko sva sedela v znamenem gostišču.

Mizo razsvetljuje soj sveče. Osvetljuje ga kot angelčka v nebesih. Svet je popolnoma svetel in miren. Samo on in jaz sediva za zelo lepo urejeno mizo, pogrnjeno z belim prtom. Pije rdeče vino. V njegovih očeh zaznavam strah. Pogovarjava se, se gledava, občuduje me. Z vsako minuto čutim, kako energetska moč objame moje telo, toplota, ljubezen, ki mi je bila doslej v svojem mrzličnem življenju neznan. Opazujem, kako srka požirke vina. Rdeča kapljica ostane na njegovih ustnicah. Ne vem, zakaj strah. Naenkrat naju zmoti natak, ko vpraša, kaj bova naročila. Čisto zmedena sem, natak je pokvaril intimno doživljanje. Naročiva. Nočem se spet čezmerno najesti. Paziti moram, kaj jem. Odločim se za zeleno solato, čeprav sem lačna, da bi takoj lahko požrla celo svinjsko pečenko. Pečenke, s katerimi se zliiva mast. Samo, kaj bo z mojo težo. Paziti moram na vsak grizljaj. Samo da ne bom kot krava v temi na italijanski ladji brez luči. Tudi bivši izbere nekaj lahkega, surovo meso – tatarski biftek. Sprašujem se, kako daleč je človeštvo prišlo, da je surovo meso, kot kanibal. Po eni strani se zaveda zdrave hrane, po drugi pa se baše kot žival. Natakar prejme naročilo in se odmakne od mize. Obrnem se k svojemu drage-mu. Gledava se spet v oči. Toplota se vrača, čutim metuljčke v zgornjem delu trebuha. Spomnim se člankov v mladostniških revijah, ki so nam, dekletom, dajale prve na-

svete o metuljčkih v trebuhu.

Moje misli prekinje vibracija ob moji nogi. Zmota me mobilni telefon. Ne vem, kdo me potrebuje ob teh poznih večernih urah. Kaj naj naredim? Poskušam biti mirna, nenadoma strmim v njegove modre oči. Modre kot globok ocean, kjer nekje v daljavi žari luč, luč življenja, ljubezni. Spet priletijo metuljčki v trebuh. Takoj bi ga najraje požrla. A, spet začutim vibracijo ob nogi. V torbici se trese novo moderno sredstvo brez čustev. Naslonim se na svojega dragega. Želi me prijeti za roko. Opravičim se, vzamem torbico in grem na stranišče.

Kakšno sranje? Kdo naju moti. Iz torbice vzamem mobilni telefon in vidim, da me je klical generalni direktor iz podjetja. Razmišljam, ali naj ga pokličem nazaj. Kaj naj naredim? Razmišljam, kaj sem danes delala v službi. Užaljena sem, da ne morem več uživati s svojim najdražjim. Prav ježno vzamem v roko mobilni telefon in najraje bi ga vrgla skozi zaprto okno. Naj me pusti pri miru. Naj me pusti uživati. Kako lepo bi letel skozi okno, steklo bi počilo in črepinje bi se razletele po tleh. Ne morem več. Nočem več. Moram ga poklicati. Pokličem ga. Medtem ko telefon vzpostavlja povezavo, čutim, kako narašča moja radovednost. Kaj mi želi povedati? Kaj je tako pomembno, da me moti ob tej pozni uri. Oglasi se na drugi strani močno obremenjen direktorjev glas. Zahteva, da čim odgovorim na elektronsko sporočilo, ki mi ga je poslal pred dvajsetimi minutami. Nujno potrebuje informacijo o zadevi, s katero se že dolgo ukvarjam. Čutim, kako me oblije napetost. Spet me prevzame odgovornost do dela. Zagotovim mu, da bo dobil odgovor še pred polnočjo. Jezno vržem mobilni telefon v torbico, tako da vse v njej poskoči. Vzamem rdečilo za ustnice. Še malo pudra in vrnem se k svojemu najdražjemu.

Čakajoč me objame s svojimi očmi. Medtem ko se usedem k mizi, vržem torbico spet ob nogo kot kroglo na verigi. Veriga,

ANNA OGRIS Misijon

ki se je nikoli ne bom znebila in me bo vedno omejevala. Bivši poboža moje roke. Oči se spet želijo osredotočiti na njegove. Misli so pa že pri oblikovanju elektronskega sporočila, na katero naj bi odgovorila do polnoči. Spet naju zmoti natak, ko prinese večerjo. Meni krepko zeleno solato, njemu pa majhen kupček tatarskega bifteka. Drugi natak prinese penino in jo natoči v lepe kozarce z zlatim robom. Ne vem, ali je smiselno, da naredim požirek zlate pijače, saj moram še napisati elektronsko sporočilo in ne morem si privoščiti, da bi bila vinjena. Zaželiva si dober tek. Razpravljava o prihodnosti, o dosežkih in ciljih. Sama ne vem, kako naj bi to ovrednotila. V njegovih očeh je še zmeraj razviden strah, ki nekaj prikriva. Začne me spraševati o moji službi. Vprašanjem v zvezi s službo se vedno poskušam izogniti. Kaj vse ve? Vprašanja so deloma konkretna in ne vem, kaj bo z informacijami. Temo zaključim. Sprašuje me, zakaj? Od kod mu informacije, ki jih ne pozna in ne more poznati nihče zunaj podjetja. Naslonim se nazaj. Spet me prime za roke. Potegnem jih nazaj. Iz svoje srajce vzame škatlico in jo odpre. V soju sveče se zableščijo diamantni uhani. Prelepi so. Spet me prime za roko in mi reče nekaj ljubeznivih besed. Zmedena sem zaradi prejšnjega pogovora. Igram se z njim in si mislim, kdo je sploh in plašno spremljam najin pogovor. Spomnim se, da ga vidim šele četrtrič. Razmišljam, kako bi bil lahko povezan z mojo službo. Kljub temu se zahvalim za uhan in jih nadenem. Pojem svojo solato. Žareča luč v njegovih očeh je ugasnila. Sledi površen pogovor. Po večerji kmalu vstaneva. Pomaga mi obleči težek črn plašč.

Pred gostilno me objame z roko čez ramena. Ne vem, kako naj bi se izvila iz njegove moči. Poigram se z njim, poljubljava se. Predlaga, da bi nadaljevala v hotelu. Razmišljam, kako naj se izognem iz te zadrege. Počutim se kot miš v mišnici. Njegova konkretna vprašanja glede službe me ne

pusijo pri miru. Nato začutim med nama vibracijo. Torbico, ki jo držim v roki, potresem mobilni telefon. Hvala bogu – mobilni telefon! Odrinem ga stran in vzamem telefon. Čeprav sem dobila samo kratko besedilno sporočilo, se delam, kot da bi telefonirala. Vprašljivo me gleda. Srce mi bije kot zajcu pred puško. Na kratko mu rečem, da moram nadaljevati pogovor in z roko dam bližajočemu taksiju znak, da naj ustavi. Zapijem, da se slišiva naslednji dan. Skočim v taksi – miš je rešena. Vrnem se domov in pravočasno odgovorim na elektronsko sporočilo.

S tal pobere uhan, položim ga k drugemu v šatuljo. Na kratko se spomnim konca epizode s tem moškim. Šlo je za plačanega sodelavca konkurenčne pisarne. Imel je nalogo, da bi od mene čim več izvedel. Nikoli več nisem slišala o njem.

Vrnem se k omari, polni lepih oblek. Ne vem, kaj naj danes oblečem, rdečo ali belo bluzo, kaj bolj sodi k črnemu kostimu. Ob pogledu v ogledalo opazim, da je moja pričetna čisto razmršena. Lasje štrlijo v vse smeri. Torej grem najprej v kopalnico. Vrnem se naličena. Z urejeno pričesko. Pogled v ogledalo me pomiri. Naličen obraz – v redu, pričeska – v redu, odločim se za črn kostim z belo bluzo. Budilka me na glas opomni: »Ura je šest in pet minut«. Grem v kuhinjo in pripravim kavo. Grenko črno kavo vlivam vase, samo da bi se zbudila. Nalijem si še eno. Grem po časopis. Vzajem vžigalnik, cigareto in časopis, stopim na balkon. Svež zrak me zbudi. Topla kava me pogreje. Najprej pogledam proti goram. Gore žarijo v rdeči luči jutranje zarje in se kot silhueta ženske dvigujejo v nebo – moje ljube Karavanke. Ob cigareti uživam tišino v naravi. Zaslišim budilko, ki po hiši vpije: »Ura je pol sedmih«. Hitro prelistam časopis in opazim sliko bivšega iz restavracije. Srce mi okamni, ko preberem, da ga ni več med nami. Pišejo, da je bil umorjen od bosanske mafije. Začutim, kako se stemni okolje. Gore zažarijo kot tisto temno rdeče vino z njegovih ustnic. Berem, da je bil strokovnjak za informatiko. Odkril je spletne vdore v tuje sisteme bosanske mafije. Državno tožilstvo ga je najelo, da bi so-

deloval pri razkritju koruptnega delovanja mafije. Bosanska protikorupcijska komisija ga je povabila na sestanek. Na poti v hotel so ga dobili in ga umorili. Državno tožilstvo je ukazalo, da naj mrliča pripeljejo nazaj na Dunaj. Ta novica me je pretresla. Spomnim se dogodka pred leti, ko sem se ga znebila kot miš v zadregi. Žalostno, da mu beg pred mafijo ni uspel. S potrditvijo svojih misli, da se mafijske dogodivščine ne začenejo na Balkanu, se vrnem v hišo. Odložim skodelico in časopis na mizo ter grem proti avtu.

Avto je bil zagret. Vžgala sem ga in se odpeljala. Zdrvela sem po ovinkih navzdol iz priljubljenih gorskih višav. Na radiu so ravno poročali o lepem vremenu, nato je Mariah Carey zapela pesem Hero. Uživala sem v vožnji, počutila sem kot hero. Še preden sem se potopila v nove misli, je zazvonil telefon v avtomobilu. Bila je moja tajnica, ki mi je razlagala, da naj pridem čim prej v službo. Zmenili sva se še o nadaljnjem dnevnem načrtu. Razložila mi je, kateri sestanki so danes na dnevnem načrtu. Iz ovinka v ovinek sem dobivala nove informacije, dokler nisem prišla v dolino. V dolini sem pa zares stopila na plin, da bi čim prej prišla do službe. Delati moram kot stroj. Prosila sem jo, da mi priklopi računalnik in mi natisne vse podatke, ki jih potrebujem na prvem sestanku ob devetih. Ko sem prišla v službo, je bil računalnik vklopljen, sveža kavica mi je zadišala v nos. Usedla sem se k hudičevemu ogledalu in prebirala štirinajst elektronskih sporočil. Odgovorila sem na polovico izmed njih. Nekatera sem si označila, da si jih kasneje še enkrat ogledam.

Zazvonil je telefon, oglasil se je sumljiv moški glas. Hm ... Razmišljala sem o njem, ta glas se mi je zdel znan. Naenkrat pomislim na svoje delo na Dunaju, preden sem začela delati v njihovi podružnici na Korškem. Ali ni to glas moškega iz konkurenčne pisarne? Da, seveda. To je Žan. Žan je sodelavec in kolega umorjenega. Spraševal me je, ali sem slišala za umor. Rekla sem mu, da sem danes brala v časopisu in da mi je žal. Začenjal mi je razlagati, da je bil umorjen njegov dobri prijatelj. Pri-

povedoval mi je, da je imel nalogo, da me sprašuje o nekdanjih službenih zadevah. Sram ga je bilo, da je dobil to nalogo. Bil je primoran. Namestila sem se v naslonjalo usnjenega pisarniškega stola. Zaupno mi je pripovedoval, da je imel tudi umorjeni metuljčke v trebuhu. Prekinila sem ga in mu rekla, da naj neha. Razložila sem mu njegovo nalogo in strategijo konkurenčnega podjetja. Naj vendar preneha govoriti take stvari. Navsezadnje se je pri meni opravičil v imenu umrlega. Redno sta se pogovarjala o meni. Bivši pa si ni upal poklicati in se osebno opravičiti. Začutila sem slabost. Nisem vedela, kaj naj naredim. Rekla sem mu, da naj končno preneha. Odložila sem. Zaprla sem oči. Globoko sem vdihnila in sama pri sebi sem razmislila o tej zadevi. Ali je bilo smiselno, da sem se ga znebila kot miš ali ne? Kaj bi bilo, če bi mu izdala skrivnosti podjetja? V tem trenutku so se odprla vrata. Z nasmehom me vdihnili in sama pri sebi sem razmislila o vstopila tajnica in me opozorila, da imam čez deset minut sestanek s kolegi iz revizije in da naj s seboj prinesem pripravljeno dokumentacijo. Na hitro sem se streljila in si sama pri sebi rekla The show must go on. Tajnica me je vprašala, ali sem v redu. Odgovorila sem ji, da je vse ok. Vzela sem mapo, šla iz pisarne in začel se je spet dnevni potek, od sestanka do sestanka, od klica do klica vmes pa še elektronska sporočila. Počutila sem se kot hrček v vrtečem kolesu. Po zadnjem sestanku sem sedla pred hudičevo zrcalo. Tipkala sem kot pianist pri menuetu v klavir. Končno sem ob desetih zaprla vrata. Usedla sem se v avto in se odpeljala proti preljubemu domu v hribih. Sedla sem na balkon s polnim kozarcem terana. Opazovala sem tišino. Objel me je mrz noči. Gledala sem zvezde. Srkala sem rdeče vino in vsaka kaplja je bolj in bolj ogrela moje telo. Uživala sem okus grozdja v vinu, ki je boljši od vsake čokolade. Razmišljala sem o življenju, kako daleč sem prišla in kako je tisti bivši doživljal svoj čas. Zares se mi je zdelo, da se korupcija ne začne na Balkanu. Presedla sem se na poletno gugalnico in prižgala havano. Občudovala sem silhueto Karavank. Poslušala sem skovikanje sove. Gugala sem se. Raz-

